

EDINOST

Posamezna številka za Trst in okolice 2) vira, zaračun 10 vin
Oglasi trgovcev in obrtnikov min. po 10 v.; esmitice, zlatvate
poslanice, vabila, oglasi donatnih zavrov min. po 10 v.; oglasi
v tekstu lista do 5 vrt 20 K, vesla naletina trsta 3 K, M. H.
oglas po 3 vin, beseda, aimanj po 10 in Oglase sprej ma in
teratni oddetek Edinosti. Naročnina in red. mae se posila o
izključno upravi „Edinosti“. Uprava in red. oddetek se na
hajata v ulici sv. Frančiška A. 20. — Pošta. uron. račun 81.632

Amerikanska komisija v Mariboru. Krvave nemške demor.s racije.

MARIBOR, 27. jan. Danes dopoldne se je pripeljala ameriško odposlanstvo, na čelu mu podpolkovnik Miles. V Mariboru, kjer se vršijo nadaljnja pogajanja, ozroma posvetovanja med ameriškiimi odposlanci in zastopniki koroških Slovencev. Koroške slovenske večšake vodi komisar Smodej. Ko se je ameriško odposlanstvo pripeljalo iz Gradeva v Maribor, so jo tukajšnji Slovenci po glavni ulici živahno pozdravljali. Kako dolgo se bodo vršila pogajanja, še ni znano.

MARIBOR, 27. jan. Na vest, da je prišla ameriška komisija v Maribor, so pripravili Nemci med 11 in 1 uro po celotnem mestu velik obhod z demonstracijami. Razobesili se nemške zastave, v izprevodu pa so nosili napise: Živela republika! Živela Nemška Avstrija! itd. Demonstracije so se udeležili večšina nahuškani delavci in drugi tuji inozemski elementi, otroci in od bivše avstrijske vlade tu naseljeni železničarski uslužbenci. Vkljub burnemu kričanju »Heil«, se je naše vojaštvo držalo izborna. Ko so pa nahuškane tolpe hotele napasti mestni magistrat in stražo, ki ga je čuvala, je bilo naše vojaštvo prisiljeno rabiti orožje, nakar je padlo 7 Nemcev in 30 ranjenih. Tolpe so kričale: Doli s Slovenci! Dr. Orosel, sin slovenskega očeta, je demonstrante navdušeno pozdravljali. Druhal je žalila jugoslovanske častnike. Na dopustu se nahajajoči nemški častniki so se udeležili demonstracije s frankfurtskimi. Dostojnost, vzorna disciplina, red in zaupanje v naše pravice med Slovenci, ki so ignorirali to nečuveno izzivanje, je zadržalo krvave boje.

Podrobnosti o demonstracijah v Mariboru.

MARIBOR, 27. jan. Med zaslišavanjem slovenskih zastopnikov je pred okrajno glavarstvo dospela nemška množica, ki so jo nemški aranžerji iz vse srednje in spodnje Štajerske poklicali v Maribor. Demonstracija se je vršila popolnoma v starem nemškem duhu. Demonstranti so opetovano prepevali »Die Wacht am Rhein«, vzklikali »Heil« in vihteli svoje pruske in nemško-narodne zastave. K tej demonstraciji je prihitelo ogromno število nameščencev iz kurilnice in delavnic južne železnice, kjer je zaposlenih okoli 1500 delavcev, nadalje delavci, ženski in solarijevi. S svojim kričanjem so motili delovanje komisije. Na člane ameriške komisije je nastop Nemcev vplival očividno zelo neprijetno. Preverili pa so se, da Nemci v Mariboru uživajo vso svobodo. Vodja ameriške komisije je izjavil, da te demonstracije ne jemlje na znanje.

MARIBOR, 27. jan. Ko je ameriška komisija zapustila okrajno glavarstvo, so demonstranti izdali parolo: na Glavni trg pred Mestni dom! Položaj na Glavnem trgu, kjer se 4 med tem zbralo več tisoč ljudi, je postajal od minute do minute opasniji. Demonstrantje so napadali vojske in civiliste, ki so jih spoznali za Slovence. Mnogim vojakom so s silo izkušali odvzeti orožje. Med drugimi so napadli tudi vodjo mariborskega redarstvenega oddelka, komisarja dr. Senekoviča; podrli so ga na tla, mu s silo odvzeli službeni samokres, ga tepli in tolkli po njem, da je izgubil skoro zavest. Na njegovo klicanje je prihitela straža z nasajenim bajonetom na pomoč in ga rešila iz njegovega nevarnega položaja le na ta način, da je rabila bajonete proti napadalcem. Straža je pozvala množico, naj se razide, ker bi bila drugače prisiljena rabiti orožje. Temu pozivu pa se demonstrantje niso odzvali, temveč navalili na Mestni dom, ki je bil zastražen po oddelkih vojakov in redarjev. Množica je skušala nekaterim vojakom odvzeti orožje in ker je istočasno padlo iz njene sredine nekaj strelcev, katerih eden je nekemu vojaku odbil konico bodala, ki je odletel za njim stoječemu tovarišu v glavo, so vojski uporabili proti nasilnikom orožje. Padlo je približno 50 strelcev. Sedem oseb je mrtvih in okrog 35 ranjenih. Nato so se demonstrantje razkropili in je bil zopet vpostavljen mir in red. Med demonstracijo pred okrajnim glavarstvom je polkovnik Miles vprašal generala Maistra, ali ne bi imel ničesar proti temu, da se pokaže množici. Na povolni odgovor generala Maistra je stopil polkovnik Miles na balkon in se čez nekaj minut zopet povrnil v sobo.

Demonstracije so bile dobro organizirane in pripravljene!

MARIBOR, 27. jan. Današnji dogodki so posledica dobro premišljene in organizirane načrta, ki je bil že pred dnevi izdelan. Ob današnji navzočnosti ameriške komisije v Mariboru so bile vse trgovine zaprte, nemška gimnazija in realka (obe v istem poslopju) kakor tudi ljudske in meščanske šole so zaključile pouk ob enajstih, da se je mogla šolska mladina udeležiti demonstracij, delo v delavnic in kurilnici južne železnice je počivalo in bila je opažati splošna napetost. Raz stolp stolne cerkve je plapolala frankfurtska in tudi na kaezoškofovi plači je bila razobešena poleg belo-zelene (štajerske) tudi črno-rdeče-ruмена zastava. Demonstrantje so nosili table z napisi: Hoch die Republik! Es lebe Wilson! Es leben die 14 Punkte Wilsons! in vzklikali: Heil England! Heil Wilson! Tudi raz razna zasebna poslopja so plapolale zastave, med temi tudi črno-ru-mene. H generalu Maistru je prišla deputacija nekoliko uglednih nemških mož zaradi demonstracij in trdila, da niso organizirane, ampak spontane. Iz navzočnosti nemško-avstrijskih častnikov in nemških diakov iz Gradeva kakor tudi raznih Nemcev iz Čmureka, Straž in drugih manjših obmejnih krajev pa se da sklepati, da je bilo vse dobro organizirano. Zato je general Maister odgovoril deputaciji, da njihove izjave ne more sprejeti na znanje.

Polzkušen atentat na generala Maistra.

MARIBOR, 27. jan. Očividno izjavlja, da je 35—40 leten mož nameril z revolverjem na generala Maistra, ko je zapušal okrajno glavarstvo. Ko pa je množica ob njegovem prihodu pričela vzklikati: živio! je povsili roko z revolverjem.

Polkovnik Miles obsoja nemške demonstracije in izraža Slovincem priznanje.

MARIBOR, 27. jan. Voditelj ameriške vojaške komisije, polkovnik Miles, se je izrazil proti vodji okrajnega glavarstva, dr. Laščiču, medtem ko je bila pri generalu Maistru deputacija, tako-le: Vzemite kot prva vladna oseba in kot imejtelj vladne moči na ozemlju, na katerem se nahajam, na znanje in obvestite o tem tudi trenutno odsotnega generala Maistra, kot vojaškega poveljnika teh pokrajin, da zelo obžalujem, ker je moja navzočnost povzročila demonstracije pred glavarstvom in po mestu Mariboru. Bodite pa prepričani, da so vsa dejanja popolnoma brezpomembna in da jih niti na znanje ne vzamem. Obenem izjavljam, da se vrši štetje glasov za Nemško Avstrijo ali proti njej, ki so ga uprizorili Nemci ba je po nalogu ameriške komisije, popolnoma samovoljno. Jaz nisem dal nobenega naročila za tako štetje, ki je, kakor mora uvideti vsak pameten in resen človek, popolnoma brezmiselno. Istočasno Vam izražam svoje priznanje na vzorni upravi in redu v Vašem ozemlju, kar vse najbolj priča, da so Slovenci sposobni za vladanje. Prosim Vas in gospoda generala Maistra, da ohranite še zanaprel ta red in da zaradi samovoljnega pobiranja glasovnic za Nemško Avstrijo kakor tudi zaradi današnjih demonstracij — ki jih, to povdarjam se enkrat in slovesno, niti na znanje ne jemljem — ne preganjate nikogar, kolikor to iz posebnih razlogov zaradi ohranitve mira in reda ne bilo nujno potrebno.

Slovenski Štajer ugovarja.

MARIBOR, 27. jan. Na včerašnjem velikem ljudskem zborovanju v Laporju pri Slov. Bistrici je ljudstvo burno protestiralo proti temu, da Narodna vlada v Ljubljani še dosedaj ni odstavila nemških sodnikov v Slov. Bistrici. Ti pemčurji še neprestano agitirajo za Nemško Avstrijo, razburjajo naše ljudstvo in sodijo po svoje. Zbrane ljudske množice so odločno ugovarjale, da Narodna vlada na tem važnem mestu ne nastavi slovenskih uradnikov.

Grožnje štajerskega deželnega glavarja.

GRADEC, 28. jan. Deželni glavar pl. Kaan je zagrozil generalu Maistru, da bo dal vse graške Slovence zapreti, ako v Mariboru ne spuste iz zaporov tistih nemških in nemških hujšakačev, katere je policija, orožništvo in vojaštvo zaprlo radi hujškarji, ki so jih ugnajali zadnje dni v Mariboru in okolici. Teh hujšakačev je 30 do 40. Logika g. pl. Kaana je jako čudna. On hoče zapreti nedolžne ljudi, dočim so zaprti v Mariboru samo taki, ki so zapor z rovanjem proti obstoječi oblasti in državi že davno zaslužili.

Protestni tabor koroških Slovencev.

GUSTANJ, 27. jan. Včeraj se je vršil velik protestni tabor koroških Slovencev. Shoda se je udeležilo nad 3000 Slovencev iz bližnje in daljne okolice. Zborovalci so protestirali proti okupaciji domače zemlje po Nemcih in proti njihovim nasilstvom. In apelirali na pravičnost Wilsonovih načel o samoodločbi malih narodov.

Napad na poročnika Vidmajerja.

MARIBOR, 27. jan. Ko se je poveljnik baterije v Spodnjem Dravogradu, poročnik Vidmajer snoči vračal v svoje stanovanje, ga je napadel kmet in z nožem težko ranil v trebuh. Po kasnejih poročih je Vidmajer za zadobljenimi ranami umrl. Kmetu so prijeli.

Dr. Korošec na potu v Belgrad.

LJUBLJANA, 27. jan. Danes zjutraj se je ob 8 odpeljal ministrski podpredsednik dr. Korošec s posebnim vlakom v Belgrad. Dr. Korošec je dalje časa bolehal, a je zadnje dni toliko okreval, da je sedaj mogel oditi na pot v prestolno mesto, kamor ga kličejo važni opravki. Pričakovati je, da se sedaj sestava nove deželne vlade za Slovenijo pospeši.

ZAGREB, 27. jan. Na svojem potu v Belgrad je dospel danes dopoldne ministrski predsednik dr. Korošec v Zagreb. Po kratkem odmoru se je odpeljal takoj naprej proti Belgradu.

General Segrè v Ljubljani.

DUNAJ, 27. jan. Glasom Dun. kor. ur. poroča »Korrespondenz. Wilhelm«, je odpotoval poveljnik italijanske komisije general Segrè s petimi častniki v Ljubljano.

Združitev J. D. S., Hrvatsko-srb. koalicije in Pašićevcev.

ZEMUN, 29. jan. »Radniške Novine« so naznanile, da se je Jugoslovanska demokratska stranka, ki bo nastala iz spojitve slovenske JDS in hrvatsko-srbske koalicije, združila s Pašićevjo staroradikalno stranko. »Radniške Novine« pristavljajo, da so to stare buržo-azijske stranke, ki sedaj stopajo v javnost v imenu jugoslovanskega demokratizma.

Prvo narodno društvo v Medmurju.

ČAKOVEC, 27. jan. Včeraj je bila osnovana v Čakovcu jugoslovanska čitalnica, ki je prvo nar. društvo v Medmurju. Društvo šteje že nad 100 članov. Predsednik društva je poverjenik Narodne vlade v Zagrebu dr. Novak.

Vprašanje odškodnine.

BELGRAD, 29. jan. Pod predsedstvom člana Državnega veća dr. Vuja Veljkovića se je osnovala v Bel-

gradu posebna komisija, da dožene škodo, povzročeno po nemško-madžarski invaziji.

Dunajski Čehi Jugoslovonom.

DUNAJ, 27. jan. Čehoslov. tisk. urad poroča: Včeraj je bil v Češkem domu koncert, ki so ga pripravili na Dunaju bivaajoči Jugoslovani. Otvorilni govor je mesto obolelega prof. dr. Jagića imel prof. dr. Rešetar. Spored, ki so ga izvajali umetniki, pevci in pevke, je obsegal skladbe slovenskih glasbenikov. Dovošana prednašanja so izzvala viharo odobravanje. H koncu je govoril neki član dunajskega češkega Narodnega sveta. Zahvaljeval se je Jugoslovonom v imenu dunajskih Čehov ter jih pozival, da naj pri prihodnjih volitvah nastopajo skupno s Čehi, v katerimi naj jih ne veže samo gospodarska in politična, marveč tudi umetniška skupnost. Ta skupnost naj bi svoj včes dosegla v prekoalpski federaciji, ki bi zatrla nemški imperialistični pohlep. Tudi ta govor je izzval plamteče navdušenje.

Američani proučujejo Ogrsko.

BUDIMPEŠTA, 29. jan. Šef tiskovnega urada severo-ameriških Zedinjenih držav, Creer, je došel v Budimpešto, da proučuje javne razmere in da se pogaja zaradi direktne poročevalske službe z Ameriko.

Romuni so umikajo z Ogrskega?

BUDIMPEŠTA, 28. jan. Glasom dun. kor. urada je »Pester Lloyd« izvedel s poučne strani, da se romunske čete na Sedmograškem še vedno umikajo za demarkacijsko črto. Dosedaj se še ni moglo ugotoviti, ali se je ta ukrep odredil le, da se prepreči cepljenje sil, ali pa pod pritiskom političnih razmer na Romunskem. Kakor se govori, so na Romunskem izbruhnili večji kmetijski nemiri. Druga govorica pravi, da so Rusi in Ukrajinci vpadli v Besarabijo in da mora vsled tega Romunija zbrati vse razpoložljive vojaške sile. V protislovju s temi vestmi je poročilo, da Romuni na črti Sibini-Fogaraš dovažajo močne čete, da zatrejo stavko sedmograških železničarjev.

Poljaki in Nemci.

NAUEN, 29. jan. Poljaki na Poznanjskem so naprosili nemško državno vlado za dobavo premoga in so obljubili, da bi za to dobavili živil. Državna vlada je prošnjo v tej obliki odklonila in je izjavila, da ne more dopustiti, da bi se zi prusko-poljske skupine problemov izločila posamezna vprašanja, marveč da mora vztrajati pri tem, da se bodo nemško-poljske razmere razmotrivale v celoti.

Boji med Poljaki in Ukrajinci.

DUNAJ, 27. jan. Glasom Čehoslovaškega tisk. ur. poroča ukrajinski tisk, urad: Početkom tega tedna so se v Lvovskem bojnem krogiu ob navzočnosti angleško-francoske misije vršila poljsko-ukrajinska pogajanja o premirju, ki naj bi veljala do končue odločitve na mirovni konferenci. Poljski generalni štab je zahteval, da naj se vzhodna Galicija izprazni do Buga, ki naj velja kot začasna demarkacijska črta. Ukrajinci so poljsko zahtevo zavrnili kot neizpolnjivo. Tako so pogajanja zopet enkrat zaradi poljskih pretiranih zahtev ostala brezuspešna in boj se nadaljuje.

200.000 Poljakov v Odesi?

BUDIMPEŠTA, 28. jan. »Az Est« poroča: 200.000 Poljakov je vkorakalo v Odeso. Poljske čete so se krvavo borile z boljševiki. (To bo najbrž lepa mađarska rasa.)

Usoda ruskih ujetnikov.

NAUEN, 29. jan. Mednarodni odbor Rdečega križa poroča, da se ruski vojni ujetniki na Nemškem ne bodo vrnili v domovino, preden ne bo odstranjena vsaka nevarnost, da bi bili na Ruskem izpostavljeni lakoti ali delovanju boljševiških agitatorjev.

Proti boljševikom.

BERLIN, 29. jan. Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Francoski poveljnik v Saarbrücknu je izgnal tajnika socialnodemokratske stranke, Reeseja, in uradnika zveze rudarjev. Pokornega Reese je moral ostaviti svojo red-bino. Povelje, s katerim se odreja izgon, označa oba sodruga za hujšakača, ki širita boljševiške ideje. Pokorny je izvoljen za člana narodne skupščine.

Nemčija in krivci vojske.

BERLIN, 28. jan. Dunajski kor. urad poroča: Državni tajnik za zunanje stvari grof Strockdorff-Rantzau je sprejel poročevalce inozemskih listov. Pri tej priliki je imel govor, v katerem je med drugim rekel: »Moja prva naloga na tem mestu je, da sodelujem, ustvariti novi svetovni red na podlagi pravičnega mira. Mi v Nemčiji smo kar največ zainteresirani na tem, da se razkrižajo krivci voine. Nova nemška državna vlada je že predlagala, naj se imenuje nevtralna komisija, ki bo preiskala to vprašanje na kar najširši podlagi. Predlagala je, naj se tej komisiji dajo na razpolago vsi akti in tajni arhivi sveta.

Nemška armada po vojni.

MONAKOVO, 29. jan. Čehoslovaški tisk. urad poroča: Minister za vojaške stvari je sporočil pri predstavi monakovske posadke zelo zanimive podrobnosti o sestavi nemške vojske po sklepu mira. Na Davarskem se bo ustanovila najeta policijska četa, ki bo štela v mirni dobi 12.000 mož v vojni pa 44.000 mož. V vsej Nemčiji jih bo 350.000 mož. Poleg te stalne vojske bodo uvedli sistem narodne vojske na podlagi splošne vojaške dolžnosti. Vojaška službena doba bo trajala za infanterijo 3 mesece, za artilerijo 4 in za kavalerijo 5 mesecev. Po tem sistemu bi imela Nemčija 734 milijona vojakov.

Židovsko vprašanje v Romuniji.

KODANJ, 29. jan. Glasom Čehoslov. tisk. urada je brzojavil angleški poslanik v Bukarešti: Židovsko vprašanje se more smatrati za rešeno. Romunska vlada je izdala naredbo, glasom katere so vsem tujcem, ki se ne smatrajo za inozemce podeli domovinska pravica. Izvzete so le osebe, ki so bile radi volunstva, dezertacije

ali velezidaje obsojene ali se nahajajo v preiskavi. Ker so, kakor znano, žide smatrali za tužce, za njihovo naturaliziranje sedaj ni več ovir.

Ermete Novelli umrl.

NAPOLI, 30. jan. Snoci ob 10.30 je tu nenadoma umrl veliki dramatični umetnik Ermete Novelli, ki se je mudil tu nekaj dni sem. Snoci je nenadoma potožil, da mu je slabo, a kmalu nato je bil mrtev. Novelli je bil rojen leta 1851 v mestu Lucca in je bil poleg Zaccaria največji italijanski dramski igralec.

Mirovna konferenca.

Uradno poročilo.

PARIZ, 29. jan. Predsednik Zedinjenih držav, ministrski predsednik in ministri zunanjih stvari zaveznih in pridruženih velevladi ter zastopniki Japonske so imeli danes na Orsayem nabrežju dve seji: prvo od 11 do 12 dop., drugo pa od 3.30 do 7 zvečer. V dopoldanski seji sta bila zaslišana poljska zastopnika Dmowski in Piltz, ki sta podala splošno poročilo o položaju na Poljskem in poljskih zahtevah. V popoldanski seji sta čehoslovaška odposlanca Kramář in Beneš podala svoje mnenje o industrijskem okrožju šlezijem med Češko in Poljsko. Prihodnja seja bo jutri ob 11 dopoldne.

Vprašanje nemških kolonij.

PARIZ, 29. jan. V vprašanju bivših nemških kolonij se je pokazalo med zastopniki velevladi dvojno, znatno si nasprotujoče mnenje. Wilson stoji na stališču, da naj bi se bivše nemške kolonije z majhnimi izjemami podredile naravnosti Zvezi narodov in tvorile tako potem nekak mednarodni dominij, do čim naj bi se neposredna uprava v njih poverila najbolj interesiranim vlastim. Nasprotno mnenje, ki ga predvsem zastopa francoska vlada, pa je, da naj bi bivše nemške kolonije prešle v last neposredno interesiranih držav, tako da bi Francoska dobila Togo in Kamerun, Angleška Vzhodno in Zpadno nemško Afriko, južno otočje v Tihem oceanu Nova Zelandija in Avstralija, severno pa Japonska. Angleška zavzema v tem vprašanju previdno posredovalno stališče, Italija pa strogo rezervirano, pričakujoč, da se položaj razjasni.

Razgovor med Wilsonom, Lloyd Georgem in Sonninom.

PARIZ, 28. jan. Po dopoldanski seji zastopnikov velevladi se je vršil razgovor med Wilsonom, Lloyd Georgem in Sonninom, ki je trajal od 12.45 do 1.30 popoldne. O vsebini tega razgovora vlada popolna tajnost.

BERN, 29. jan. Čehoslov. tisk, urad poroča: »Secolo« javlja iz Pariza, da je izvedel od ameriškega politika, da je Wilson talne pogovore, sklenjene med zavezniki pred vstopom v svetovno vojno, priznal le v toliko, kolikor niso v protislovju s 14 točkami njegovega programa.

Belgrajsko pismo.

Belgrad, 22. jan. 1919.

V Belgradu postaja živo. Vsi ministri so tu razen dr. Korošca. Vrše se važna ministrska posvetovanja. Najvažnejši sklop ministrstva je uvedba agrarne reforme v tem smislu, kot je bilo javljeno po jugoslovanskem dopisnem uradu v Belgradu. Današnja »Pravda«, ki simpatizira s srbskimi »naprednjaki«, poudarja, da je skupna vlada brez programa, ter da je nužno potrebno, da si ta široka koalicija strank ustvari jasn pozitiven program. Napada ekskluziviste na Hrvatskem, kjer, kakor pravi »Pravda«, »ima že vsak čevljar svojo stranko in svoj program.« Politična konstelacija strank v kraljevini se razbistriše. Konture postajajo ostreše. Med »Samoupravo«, glasilom starih radikalcev, in med opozicijskim blokom se vrši ostra polemika. Posebno ostro piše »Samouprava« ter organ, ki stoji na strani »samostancev«, »Večerje Novosti«. Tudi socialistične »Radniške Novine« pišejo v ostrejšem tonu. Med strankami se drži le še novi, sedaj najbolj urejevalni dnevnik »Epoha«, o katerem trde stari radikali, da je glasilo vojnih dobičkarjev.

Dr. Zolger je odpotoval v Pariz. V smislu sklepa ministrskega sveta ostane dr. Zolger poleg Pašića in Trumbića na mirovni konferenci tretji delegat.

re dni je došel v Belgrad zastopnik Slovenije v ministrstvu za prehrano ravnatelj Janko Jovan, ki po minenju belgrajskih srbskih krogov kot najboljši strokovnjak vrši pridno svoje delo. Upati je, da bo v najkrajšem času vprašanje prehrane Slovenije ugodno rešeno. Preskrba za Slovenijo je doslej popolnoma zagotovljena.

Te dni se mudil v Belgradu prof. dr. Hešić. Bil je sprejet od rektora v avdienci. Danes je pričel v »Pravdi« članice o odnosih med Srbi in Slovenci. Jutri odputuje zopet v Ljubljano.

Istotako so se mudili med nami zadnje dni naši legationarji, ki so se bojevali na Ruskem v srbski armadi. Med njimi starešina »Zarje« dr. Kotnik, ki se je vrnil v Ljubljano. Priporočevali so nam mnogo in z zadovoljenjem so sprejeli vest, da je znani srbski poveljnik, ki je organiziral v Rusiji jugoslovanske legije, general Zivković, upokojen.

Priznati »den se je vrnil iz Soluna preko Niša v

Belgrad poveljnik srbskega orožništva polkovnik Vukasović-Stibić, Slovenec, doma iz Vrtočina na Goriškem-Vipavskem. Mož je čil in zdrav in je zelo vesel, da more vršiti svojo službo med Slovenci, kamor mu je tako dolgo hrepenelo srce. Odpotoval je v Ljubljano v posebni misli.

Belgrad je središče življenja. Tu se mudil vse polno francoskih, angleških, ameriških in drugih journalistov, med njimi je najbolj interesantna prikazen švicarski Francoz vseučiliški profesor Reis, ki je ves čas vojne bil pridellen srbski armadi kot poročevalec in je spremljal srbsko vojsko na njenih težkih in zmagovitih potih. Reis je član mednarodne komisije, ki je preiskavala bolgarska grozodejstva v Srbiji.

Kako je stališče Srbov proti Bolgarom? Neki voditelj Pašićeve staroradikalne stranke mi je naglašal, da se ne more misliti v bližnjem času na spojitvev Bolgarije z Jugoslavijo, ker so »rane še pregloboke«. Toda splošno je jedro srbskega naroda za priklonitev Bolgarije k Jugoslaviji in vsakdo ve, da mora do tega v doglednem času priti.

Zdehajoč....!

»Lavoratore« je priobčil pod tem naslovom v svojem izdanju od 30. januarja nastopno plemiško proti listu »Nazione«, ki se neprestano drgne tudi ob slovenske voditelje, očitajoč jim avstrijskanstvo, ne da bi hotel malo izprašati svoje vesti, koliko so na tem avstrijskanstvu krivi, ravno oni, ki jim služi — »Nazione«.

»Nazione« — ne da bi kdo to zahteval od nje — nas seznani s svojimi okusi. In o njenih okusih se ne razpravljajo. Sklep našega (socialnodemokratskega) sestanka, da naj bi eksekutiva stranke poskrbela fuzijo vseh narodnih skupin, je torej ugalal gospodom pri glasilu »Rinnoventista«. Obveščajo pa nas obenem, da ne soglašajo glede načina, po katerem naj se ustvari zistne organizacije na narodni podlagi, sprejet od naše stranke tedaj, ko so Avstrijo tvorila — ako se ne motimo — ljudstva najrazličnejših narodnosti.

Jemljemo na znanje zdehajoč... Kaj hočete, da naj zanima nas da bi vedeli, koliko se dviga in koliko pada termometer — simpatij naših nasprotnikov za postopanje naše stranke? Jeli morda učinek naše neobčutnosti, ako nas ne more ganiti ne »veselje«, ne »zadostanje« izvestnih ljudi?

Morda. V enem pa imajo prav gospodje pri »Nazione«. In to prav tedaj, ko pravijo, da bi se bila socialistična stranka lahko izognila »neljubih« volilnih porazov, če bi bila znala delovati tako, da bi si bila pridobivala »simpatije« mesta. Škoda, da je eden grehov naše stranke v tem, da ni nikdar hodila iskati si »simpatij«... Izvestna dela prepuščamo mi kaj radi poznavelem te vrste. Soglašamo z vami, da bi nam bila drugačna takaka dala kakoga pol tucata več občinskih svetovalcev. Lahko bi si bili pridobili prav po ceni odobravanje vseh tistih, ki hodijo od Hortisa do Cutina... ali, če bi bili postopali tako, kakor bi vi pobožno želeli, bi se pripadniki stranke nahajali danes v položaju — zadregi, ker ne bi vedeli, do koga naj bi se obračali, da dobe izkaznice: ali k sedežu »Fascio nazionale«, ali k onemu »Eintrachte«, ali »Rinnoventista«, in kdo med njimi bi zašel morda na stopnice uredništva lista »Nazione«... Obžalujemo torej, ali — kakor vidite — so nam praktični razlogi svetovali, da smo postopali tako, kakor smo.

»Nazione« se dela, kakor da je v »Lavoratore« razkrila naše »mučenike« narodnega edinstva. Ne ne... vi preduhoviti gospodje. Mučeniki so vsi vaši: rojeni, živeči in... obnovljeni izključno za vašo rabo in porabo.

Mi da smo zavračali naroda; mi da smo tisti, ki smo »pod Avstrijo igrali igro slovanske buržoazije« — tako pravite vi in torej ni dvomit na tem. Dovolite pa nam vsaj eno besedo v obrambo. Vidite, mi smo menili v dobri veri, da igramo vse drugo igro, nego pa ono slovanske buržoazije, ko smo pobijali naše prilatelje — nabiralce slovenskih krumirjev, in ko smo raztrgali nacionalistično buržoazijo italijansko, ki je v občinskem svetu skupno z dr. Rybářem in dr. Wilianom glasovala proti poboljškom za razrede proletarijata, predlaganim od socialistov.

Ali, ponavljamo: če pravite vi, nam ne preostaja drugega, kakor da si natrosimo pepela na glavo in izvršimo čin kesa. In ker kes ne more ostati na sreči pota, izpovedujemo, da smo grešili, ko smo opozarjali na motno, oficijelno sankcionirano zvezo v delnem zboru goriskem, trajajočo vse zasedanje: med liberalnimi narodnimi Italijani in slovenskimi klerikali, ki im na čelu Gregorčič.

Grešili smo torej... In ker ne zadošča, da se duša očisti. Treba je nekaj drugega. Svetega grobišča vaših mučnikov ne sme onečasti stik z nami...

Salute. Are so vaši, povsem vaši, istotako kakor je vaša vsa kohorta tistih, ki so v izvestnih odborih v kraljestvu izvrševali posle, o katerih hočemo izpregovoriti nekega drugega dne.

Danes ne; »burja« plaha presilno...!

Tako »Lavoratore«. Slovenska javnost, pomavaloča tržaško minulosť, nekdanje boje med nami in italijanskimi liberalci in tudi laskimi socialisti, pa tudi vzroci teh bojev: ta naša javnost bo gotovo zala čititi izvajanja v »Lavoratore« s primerno razočarostjo. Mi konstatujemo, da Rybář in Wilian vodita stranko, ki je znala vedno svojo glavno opero v slovenskem — proletariatu! In toliko že smemo reči, da je slovenski proletarijat vsaj toliko zaveden in politično zrel kot je italijanski, toliko, da ne bo sledil svojim nasprotnikom. Imenitno besedo pa je izpregovoril »Lavoratore«, označujoč na izvestne »funkcije« izvestnih ljudi izven Trsta, ko so ličile v Trstu brez razlike narodnosti med rali prenašati njihove gorje...

Iz jugoslovnskega sveta.

Dež. šolski nadzornik dr. Mihael Opeka je odšel na dvamesečen dopust.

Francoski častnik Henry de Bancel, član generalnega štaba francoskega poveljnika generala Traniera na Reki, je obiskal Ljubljano. Oglašil se je pri mnogih političnih, da se informira o političnem mišljenju v Sloveniji. Pri obisku pri dr. Korošcu se je posebno zanimal za raz

vnanje nemške uprave pri rudnikih v Trbovljah in pri lučni železnici, ker je v teh podjetjih naložen tudi francoski kapital.

Polkovnik Prebričević proti batinam. Poročalo se je o slučajih, ko so posamezniki na Hrvatskem uvedli kot kazni za razne prestopke — batine. Sedaj objavlja soc. dem. »Sloboda« naredbo polkovnika Teslića — ki je sedaj v Belvaru —, s katero odreja vojaške kazni. In sicer za žalitve kralja ali za propagiranje republikanstva, dalje za prestopke v stražni službi, prekoračenje dopusta, beg, krajo itd. — batine, od 5 do 25 »gorkih«; kdor bi nalahno udarjal, bo sam tepen. — Polkovnik Milan Prebričević je deputatji kmetov iz Rače pri Belvaru, ki so se mu prišli pritožiti proti uvedbi »palice«, odgovoril, da je že pred več dnevi ukrenil potrebno, da se kaj takega ne bo več zgodilo. Krivci se pokličejo na odgovor, ker se v srbski vojski tako postopanje ne trpi, nego se kaznujejo častniki in podčastniki z izgubo čina. Prebričević je dodal, da je dotični častnik ravnal brez vednosti srbske vojne uprave in da se more vselej in vsak brez vseh službenih formalnosti pritožiti proti vsaki podobni nepravilnosti. On sam se je tukaj, ko je zvedel za stvar, osebno odpeljal v dotične vasi in do kodek preiskal. Proti krivcem se je uvedlo zakonito postopanje. — Upamo, da so s tem batine tudi na Hrvatskem končno veljavno spravljene s sveta.

Američani o Srbih in o bolgarskih grozotah. V Belgradu se mudil American Wilem Astor Dreilton, ki je član komisije za preiskovanje bolgarskih grozovitosti. On pravi, da je imel o Balkanu in njegovih narodih vedno napačen pojem, kakor tudi drugi Amerikanci. Misli je, da so to sami razbojniki in hajduki. Drugačen pojem je dobil šele za časa balkanskoturške vojne in posebno zdaj, za svetovne vojne, ko je vrli srbski narod zapustil svojo domovino, trpel v tužini in se boril za skupno stvar, ter na ta način ohranil zvestobo zaveznikom. Takrat je pomislil, da tak narod ne more biti tako slab, kot se o-njem misli. In res, ko je živel zdaj med srbskim narodom, je videl njegovo veličino in njegovo plemenitost. — S komisijo je prepotoval vse kraje, katere je bila okupirala balkanska vojska. Rekel je, da so trpeli v teh krajih Srbi toliko, da ta slučaj v zgodovini človeštva nima primere. V Leskovcu je videl take stvari, da jih ni mogoče dopovedati. Na nesramno načine so mučili ženske. Nekega starca so zvezali in mu zakurili na prsih ogenj. V Kursumlu so poslili neko deklico in jo potem tako mučili, da je znořela. Svećenik Traško Popović iz Turekovec je imel dve hčerki. Eno od njih so toliko časa tolkli, da je umrla, drugo so pa zaprli v hišo in hišo zažgali, da je deklica živa zgorela. V surduljskem klanecu je do 15.000 grobov onih Srbov, katere so peljali na Bolgarsko, da bi jih internirali, a so jih na mestu pobili. Bolgarski polkovnik Kalkanev je bil gotovo največji krivnik. Dal je ubiti 60 svečnikov, 200 uradnikov in 3000 meščanov brez razlike vere. Strašen pa je tudi vzled na cne, ki so še ostali pri življenju. Na njih licih ni niti ene poteze, ki bi pričala o veselju ali sreči. Amerikanec je dejal, da ga bo stalo truda, da bo dopovedal svojim rojakom vse to, kar je videl. Oni ne morejo pojmiti s svojim razumom grozote, ki so se tu godile. — Tako poroča srbski list v Novem Sadu.

Nemščina odpravljena iz šol. Višji šolski svet v Ljubljani je izdal okrožnico, v kateri določa med drugim: Na podlagi ukaza poverjenstva Narodne vlade SHS za uk in hodočastje v Ljubljani z dne 20. novembra 1918, štev. 8608, odzela višji šolski svet glede nemščine kot drugega jezika na ljudskih in meščanskih šolah ter glede slovenske kot obilnatnega predmeta za prehodno dabo sledede: Nemščina se kot obvezen predmet iz vseh ljudskih in meščanskih šol v celom območju Narodne vlade SHS v Ljubljani takoj odpravi. Dovolj se kot neobvezen predmet na štiri in večrazrednih ljudskih ter na meščanskih šolah, in sicer v zmislu izvršilnega predpisa k š. 12. čl. šol. in u. r. a. če to želijo starši in se za tak pouk oglašajo v razredu vsaj 15 otrok. Ako se oglašajo v kakem razredu manj kot 15 otrok, je le-ta prikloniti bližnjemu nižjemu ali višjemu razredu. Pouk se vrši od 3. šolskega leta dalje po 3 ure na teden v vsakem razredu, po drugem obligatnem šolskem pouku in šteje k delovnemu pismumu pristojnega razrednika. Ako se z urami neobveznega nemškega pouka prekorači obvezna črna dolžnost učiteljeva, se nadure postavno nagrađe. V obsejnih krajih bivše Koroške in Spodnje Štajerske se vrši ta pouk na isti način tudi na vseh nižje organiziranih šolah. — Namesto nemščine, ki odpade kot obligatni predmet, dobó: a) na štirimazrednicah: v III. razredu slovenski učni jezik s posebnim ozrom na spisovni pouk po 4 ure, računstvo po 2 uri in realija po 2 uri več na teden; v IV. razredu slovenski učni jezik po 3 ure, računstvo po 2 uri in realija po 2 uri več na teden. — b) Na pet- in osemrazrednicah: v III. razredu slovenski učni jezik po 3 ure, računstvo po 2 uri in realija po 2 uri več na teden; v ostalih razredih slovensčina po 3 ure, računstvo po 1 uri in realija po 1 uri več na teden. — c) Na šest- in sedemrazrednicah: v III. in IV. razredu slovensčina po 3 ure, računstvo po 2 uri in realija po 2 uri več na teden; v ostalih razredih slovensčina po 2 ure, računstvo po 1 uri in realija po 1 uri več na teden. — Eventuelno se tako pridobljene ure za slovensčino lahko že zdaj deloma porabi v to, da se večji otroci vsaj nekaj malega seznajajo s srbohrvaščino. — Glede slovensčine na manjšinskih šolah pa velja: Slovensčina naj se poučuje na manjšinskih šolah kot obvezen predmet, in sicer: a) na eno- dvo- in tričrazrednicah od tretjega šolskega leta dalje na račun drugega jezika in pomnožijo število jezikovnih ur za 2 na teden. — po 7 tedenskih ur v vseh letnih št.; b) na štiri- in večrazrednih šolah od 3. razreda dalje v isti izmeri, v kateri se je doslej poučevala nemščina kot obilnatni predmet. — Ta odredba naj se začne takoj izvrševati.

Kako novice. V Pilberku je minuli mesec preminul belgrajski strankar Ljuba Drobeš, hud sovražnik slovencev. — V Celovcu je dne 14. jan. pokorelo četno velikih volaskih škoda je bil en milijon. — Ponedel 12. jan. se s armene tolpe napadle župnjo v St. Rupertu pri Celovcu. Pol ure je letelo kamenje in drugo na župnikove, več kot 40 sip je razmetalo. Nekaj dni prej je bil v isti ročna granata. Lepa stvar pred čudni celovskimi mestni! — V Kanalski župniji je v novem letu povzročila napravnica mnogo škoda. — Pomiloščen je bil 1. maj v Pokračah rojeni E. Kol-

man, hišnik v celovski gostilni »Pri kroni«, ki ga je celovška porota 18. sept. 1918 obsodila radi umora in tatvine na vislice. Smrtno kazen so izpomenili na 16 let težke ječe. — Celovsko mesto šteje za volitve v državni zbor okrog 18.000 volilcev. Poslovalo bo 27 volilnih komisij.

Javna vprašanja Narodni vladi. »Slovenec« piše: Iz krogov naših častnikov smo prejeli: V zadnjem času se vrši dosledno nameščanje aktivnih nemških častnikov in bivših poturic v našo narodno vojsko. Na naši severni meji nam je n. pr. znan polk, kjer so že taki in enaki skoraj v večini in zavzemajo vsa višja poveljniška mesta. Pripomnjeno bodi še, da so se ti gospodje potikal do sedaj v Nemški Avstriji in deloma tudi tam službovali. — Taki dogodki v tej meri so mogoči samo na dva načina, za kar prosimo vlado najhujšega sega pojasniti. In sicer so lahko tega krivi podrejeni organi, ki so to iz nevednosti storili, ali pa Bog si vedi kako na lastno pest, — v tem slučaju pa prosimo takojšnje in najstrožje remedure; ali o druga možnost, ki jo pa naši vladni nikakor ne moremo domnevati, da bi bile prišle tozadevne višje direktive. V takem slučaju pa prosimo takojšnjega javnega obvestila, ker si bodo narodno čuteči častniki pač dvakrat premislili sodelovati s tovariši, ki jim ne zaupajo. Ali, kakor rečeno, zdi se nam nemogoče, da bi bila došla z vladnega mesta kaka taka navodila, ki bi vsadila v našo mlado armado kal nesoglasja in izpodkopala zaupanje tej, preden je postavljena. Obračamo se torej tem potom na merodajne faktore, da se ne razširi raburjenje med prebivalstvom, ki je ogorčeno. Prepričani smo, da se odpomore!

Govor predsednika francoske republike povodom otvorne mirovne konference Komentra zagrebska »Riječ« tako-le: Poincaré je izrekel krasen govor. Z enim pogledom je zajel zasluge vseh narodov za zinago nad centralnimi oblastmi, nad cesarskimi orli. Za nas Jugoslovane je posebne važnosti zaključni odstavek njegovega govora, v katerem je govoril popolnoma z Wilsonovo frazeologijo. A ne samo to, ampak tudi z besedami, vzeti iz Wilsonovih pisanic. (V tem odstavku je naglašal Poincaré, da mir mora biti pravičen tudi v teritorialnih ter v finančnih in gospodarskih vprašanjih. Pravičnost izključuje osvajanja in imperijalizem. Pravičnost izključuje samovoljno izmenjave pokrajin med posrednimi državami, kakor da bi bili narodi le blago ali šahove figure. Svetovnega zemljevida ne ustvarjajo diplomate, ampak narodi. Na tej sedanjí konferenci — nadaljuje »Riječ« — so zastopane samo ententne velevlasti in njihovi večji in manjši zavezniki, dočim bodo pozneje v Versaillesu, ko bodo gotovi pariski preliminariji, navzoče tudi poražene države: Nemčija, nemška Avstrija, Turčija in Bolgarska. Besedam Poincaréjevim je treba pripisovati večjo pomembnost, nego samo formalno. Njegove besede — pravilno tolmačene Indosledno izvedene — so ugodne za naše aspiracije. Ako naše diplomatsko predstavništvo in njegov strokovni pomagači nastopijo složno in edinstveno, bo naši stvari koristilo, dočim bi nam vsako neodinstveno nastopanje nedogledno škodilo. Dasi imamo močnih nasprotnikov našim aspiracijam, in dasi je položaj kraljestva SHS, ki ni še priznano od entente, na mirovni konferenci jako težaven, nam zopet besede predsednika francoske republike — ako nastopimo edinstveno — dajejo nado, da se naše jugoslovanske pokrajine ne bodo samovoljno izmenjevale med državami, da se ustvari pravica narodne samoodločbe, ker bodo tako le narodi in ne diplomate, ustvarjali svetovni zemljevid. ... To je smisel Poincaréjevih besed. Ako bodo v tem smislu tudi dela mirovne konference, odpade za Evropo bojazen, da bi mogla skoro zopet izbruhniti kaka nova vojna. Potem odpuste narodi novi diplomaciji tudi to, da se poslužuje sredstev stare diplomacije: tajnosti razprav.

loči primerna remuneracija. 2. Narodna vlada se naproša, naj uredi prejemke upokojenemu učitelstvu, učiteljskim vdovam in sirotam tako, kakor bi bilo upokojeno po sedaj veljavnih službenih prejemkih, oziroma kakor bi prejemale vdovnine in vzgojne prispevke po sedaj veljavnih določbah. Predloga sta bila sprejeta.

Pozdrav prekmurkim Slovincem. Z velikom veseljem sva štela, kako je 5000 Prekmurcev manifestiralo za Jugoslavijo v Beltincih. Čiravno preganjajo Vogri in židovje vse, ki so za Jugoslavijo, se itak naši junaški bratje toga nikaj ne bojijo. Bratje, tako naprej! Prekmurje pride za gotovo vkup s Slovenci na Stalerskom. Samo malo še potrpite! Oni ne držijo reči. V času, ko je bio kapitan Juristič na Prekmurjskem, so že učili v neklih šolah slovenski, zdaj pa je pa vse vogrski. Ponižajo vam avtonomijo pod Vogri. To je premo! Pa tudi toga ne bi dali. Zazdaj zahtevajte, da učitelje učijo slovenski; da se popeva v cerkvi slovenski, tudi v tječni v sobočki cerkvi; da gučijo gospodje po kancelajah vsi slovenski. Jugoslovanski Prekmurci smo spravili Vogre že do toga, da nas spoznajo za Slovence. Dne 20. oktobra l. l. so ešče rekli, da nega Slovincov na Vogrskem. Zdaj pa tudi listi, šteri z židovi držijo, kak na priliko Kolossa Jozsef pišejo na letakih: »Dragi szlovenszki bratje!« Ne verjite pa tomi Kolossu! Či šče sam pete lizati židovom in Vogrom svobodno je njemi. Mi toga neščemo več. Tudi evangeličanom se nej trbej bošati za vöro. Jugoslavija püsti vsakomi njegovo vöro. Zäto pa, vrli bratje, katoličanci in evangeličanci, ljubite svojo vöro, svoj domači jeziki, ne dajte se vkraj včesnoti od drugih Slovincov, liki združite se z njimi v Jugoslaviji! Priscno vas pozdravlja Matjaz Küzma in njegov prijatelj z dolinskega Premurja, bodoči politični uradnik na Prekmurjskem, šteriva se zdaj müdiva v poslih za Prekmurje v Ljubljani.

Bolgarski popravek. Bolgarsko poslanstvo na Dunaj je poslalo »N. F. Pr.« z ozirom na vest, ki jo je bil prinesel list glede misije profesorja Balabanovega v Pragi, odločen popravek, v katerem ugotavlja, da profesor Balabanov nima prav nobene misije in da ni nikdar stavlil kakega takega predloga, kakor je bil o njem poročal list. Bolgarija se ne meša v zadeve drugih držav ter je vse, kar je bilo rečenega o Macedoniji in državni obliki Bolgarije, docela neresnično. Bolgarija je ustavna monarhična država in kralj Boris uživa v svoji deželi največjo popularnost in priljubljenost. Kar tiče Macedonije, je njen bolgarski značaj od nekdaj splošno in povsodi priznan in Bolgarija pričakuje pravično in ugodno rešitev tega vprašanja. — Diplomati so neboljšljivi.

Nevarni pojavi. Pod tem naslovom piše »Zvono«, da vstopajo v socialno demokracijo ljudje, ki imajo temno prihodnost in jim ne leži na srcu čista ideja socializma. Oni ljudje so za časa vojne igrali ulogo črno-žoltega režima, in so služili vsemu in vsakemu, Turku in Kaurinu, samo ne narodu. Ti so denuncirali, kradli in spravljali ljudi na vešala. Če si socialisti krepijo vrste s takimi ljudmi, trpi pri tem socializem. Ta nagli vstop velike večine teh ljudi se vrši zato, ker so nezadovoljni z novim preobratom v državi in iščejo kot prijatelji habsburške dinastije zavetje v socialni demokraciji, ki jo imajo za protinarodno, iredentično in mislijo, da obrača zato svoje oči na Dunaj. Na ta način si moremo razlagati, kako so prišli v organizacijo ljudje z zlatimi ovrtniki, ki so vedno preganjali delavce, jih zapirali, danes jim pa pravijo: sodrugi. — Kakšna ironija!

To je resnica, ki se ji moramo ukloniti tudi »Gazzetta di Venezia«, če se hoče informirati pri — objektivnih ljudeh. Saj je najelementarnejša zahteva, da mora tisti, ki hoče narekovati smeri za postopanje v kakem kraju, najprej poznati resnične razmere v tem kraju.

Italijanska socialnodemokratska stranka na Primorskem je imela prošlo nedeljo svoj strankin zbor. Glavni govornik na zboru je bil sodrug Tuntar, ki je poudarjal, da je stranka slejkoprej odločna nasprotnica vsakatega imperijalističnega meščanstva. Čehi so si pripojili nad tri milijone Nemcev, Poljaki okoli 4 milijone Ukrajincev, Romuni razsezne pokrajine, ki so popolnoma madžarske, in Slovani popolnoma nemške. »Kot socialisti in kot Italijani se moramo upirati imperijalizmu drugih kakor tudi imperijalizmu svojega lastnega naroda. Ne moremo si usvojiti taktike izvršenih delstev, kolikor se tiče težnj Italijanskega imperijalizma. Absurdno je zahtevati odrešitev vse do zadnjega Italijana v Juljski Benečiji. Vsled zemljepisnih razlogov bo Italijanom, ki se ne bodo mogli priključiti narodu in tako se bodo morala žrtvovati jedra slovanskega prebivalstva.« Zaključil je z besedami, da stranka želi dobro svojemu in vsem narodom. Predlagal je resolucijo, katerega ugotavlja, da v vseh zinagalskih državah vstaja imperijalizem; izraža prepričanje, da bo trajen mir mogoč samo po porušitvi meščanske kapitalistične vladavine; izjavlja, da pričakuje dosego takega mira le v vzajemnem delovanju velikih delavskih mas Evrope in vsega sveta; spoznava, da se more le z občo, popolno in pristno udeležitvijo pravice samoodločbe vseh narodov, absolutno upoštevaje svobodo glede dosege notranjega socialno političnega reda, uresničiti vsaj relativno trajen mir v smislu 23. Wilsonovih točk (resolucija pozdravlja tu rusko boljševiško republiko in obsoja o oboroženo posredovanje ententnih vlasti); vidi tudi, v tem strogem varovanju pravice do samoodločbe edino sredstvo, da se z medsebojno zadovoljitvijo prizadetih narodov, preko vseh strateskih potreb in zgodovinskih pravice, nasprotujočih modernemu pojmovanju narodnostnega načela, reši italijansko-nemški spor glede Retskih alp in spor med Italijo in porajajočo se Jugoslavijo glede Juljskih alp in Adrije. Iz katerega bi se še tem prele morali poroditi neizogibni diplomatski in vojni zapleti; in ugotavlja, da je najtrdnješa opora nameravane Zveze narodov v lastnem strunnem delovanju mednarodnega proletarijata pod zastavo socializma. Resolucija je bila sprejeta soglasno. Po poročilu sodruga Laurencieha se je potem sklenilo, da stranka pristopi k italijanski socialnodemokratski stranki, sprejemajoč njen program in sklepe njenega osrednjega vodstva.

V izvrševalni odbor stranke so bili izvoljeni Pittoni, Oliva, Passigli, za Trst, Tuntar za Gorisko (namestnik Tonet), za Istro Furlan (namestnik Tarla), v nadzorstvo pa Bratina, Comel in Kermolj. Sprejel se je končno Kermoljev predlog, da naj bi se zedinila italijanski in slovenski odbor, in se je naročilo izvrševalnemu odboru naj stori korake v tem smislu. Doktorje je izjavil da so tudi nemški in slovanski železničarji sklenili pristopiti k stranki. Nato se je zbor zaključil.

Neumljivo postopanje cenzure. Pred kakim tednom ali kaj se je poročila gđc. Adela Amiova iz Sežane, in naš list jo je imenoval »našo narodno mučenico«, in to po vsej pravici, ker je s svojo sestro Ljudmilo, ki se je poročila večeraj, morala pretrpeti menda celo leto ali še več v avstrijski ječi in potem internirana zaradi zlobne ovadbe nekega avstroogrškega vojaškega lopova kot veleizdajnika. Teda nam cenzura ni črtala »mučenice«. Ali so se morda v teh kratkih dneh razmere toliko izpremenile, da naj bi Ljudmila ne smela biti, kar je Adela, ko je vendar obe istočasno c. in kr. vojaško sodišče s svojo nesramno obsodbo povzdignilo v pravi naši narodni mučenici?! Upamo, da je rdeči svinčnik gospoda cenzorja le pomotoma zašel preko teh svetih besedi!

Stari bogovi so — krivi bogovi! In Bog Izraelov je v enem dnevu pogubil 22.000 ljudi iz svojega ljudstva, ker so molili krive bogove in plesali okoli zlatega teleta. Tako se čita v svetem pismu stare zaveze in tako naj bi mislili in storili tudi tisti, ki vladajo jugoslovanskemu narodu v slovenski prestolici, ne pa da še dalje mirno gledajo, kako molijo pastirji ljudstva stare, krive bogove, plešejo okoli zlatega teleta in zavajajo ljudstvo v malikovanje. Bog Izraelcev je pogubil brez usmiljenja tiste, ki so molili krive bogove! — Župnik, ki v vojni ni izgubil vere.

Pozor na zastaranje terjatev. V smislu § 194. novele od 19. marca 1916, št. 69 dr. zak. za stare terjatve iz faktur obrtnikov, trgovcev, dobave poljedelskih pridelkov, za prehranjevanje, pouk, najemščino in zakupnino, zaslužek delavca in uslužbenca, predumni delodajalcev, nagrade odvetnikov, notarjev, privatnih učiteljev in babic ter ekspenzarne terjatve odvetnikov. Kljub temu, da triletna doba zastaranja poteče že 1. aprila l. 1919, prizadeti krogi niso poučeni, da obstoje ta določila vsled česar izgube pravico izterjati zastanke. Nujno je torej potrebno, da kraljeva italijanska vlada v naših kraljih podaljša rok zastaranja, ali pa razveljavi zakon glede tega določila vsaj za neko dobo. Vsekakor pa opozarjamo javnost in prizadete kroge na to določbo, da ne bo znatnih škod.

Izplačevanje pokojnin za mesec februar 1919. Pokojnine, vzgojevalnine, miloščine, službeni in podobni prejemki oseb, ki spadajo v Juljsko Benečijo in drugo po kr. armadi zasedeno ozemlje ter prebivalci sedaj v Trstu, se bodo likvidirali in izplačevali za mesec februar 1919 v dveh turnih: civilni prejemki od 1. do 8. vojaški pa od 11. do 15. februarja in sicer: civilni prejemki: 1. feb. prejemnikom z začetenicami A—C, 3. feb. D—G, 4. feb. H—I, 5. feb. M—O, 6. feb. P—R, 7. feb. S—T, 8. feb. U—Z. Obenem z rednimi mesečnimi prejemki se izplača tudi izredna trimesečna podpora (nabavni prispevek) v enakem znesku kakor v prejšnjem četrtletju. — Vojaški prejemki (samo vdovske, delavske in invalidske pokojnine): 11. l. 3. prejemki z začetenicami A—E, 12. feb. F—J, 13. feb. K—M, 14. feb. N—R, 15. feb. S—Z. Likvidirali se bodo vsi ti prejemki pri računskem oddelku »oddelek za pokojnine« (trg evangelske cerkve št. 2. III. nadst., vrata 131). Pobornice morajo, kakor je pač treba, biti opremljene z uradnim potrdilom o živ-

Domače vesti.

»Gazzetta di Venezia« razpravlja v daljšem članku o tem, kako da je Avstrija slavizirala naše pokrajine. To da se je zgodilo posebno tudi na železniškem področju — nastavlja da je veliko preveč slovenskih železničarjev. Če si smemo domnevati, da rečni list ne piše mala lide, da ne govori namenoma neresnice, potem mu moramo že reči, da so njegove informacije zelo netočne. Avstrija ni slovenizirala naših železnic, marveč jih je — germanizirala. Na vsa važna mesta v železniškem področju v naših kraljih je pošiljala nemške ljudi, ki niso poznali krajev, niso bili tudi dobri strokovnjaki, niti niso poznali jezika prebivalstva — ne slovenskega, ne italijanskega! Celotno tudi na podrejena mesta — kot sprevodnike in delavce — je urinjala Nemce. Da pa ob danih narodnostnih razmerah na ozemljih, po katerih tečejo naše železnice, tudi avstrijska vlada — sicer dovolj strupena proti vsem narodnim stremiljem Slovincem — ni mogla popolnoma odpraviti slovenskih uslužbencev — to je pač razumljivo.

Za učitelje ročnih del in vrtarice. V prvi seji višje-za deželnega šolskega sveta v Ljubljani je član L. Jelenec predlagal: 1. Narodna vlada se naproša, da uredi službene prejemke učiteljicam ženskih ročnih del in otroškim vrtaricam, ki imajo predpisano število tedenskih učnih ur in potrebno strokovno kvalifikacijo, tako da službo prvi dve leti provizorično s 1600 K letne nagrade, potem se pa namestijo stalno v XI. čin, razred, kjer služijo v vsaki stopnji po 4 leta = 8 let; zatem napredujejo v X. čin, razred s tremi stopnjami po 4 leta (= 12 let) in končno pridejo v I. čin, razred s tremi stopnjami po 5 let (= 15 let). Ti činovni razredi so enaki onim, ki veljajo sedaj in v bodoče za ljudsko-šolsko učitelstvo, za dotične učne osebe teh dveh kategorij, ki nimajo predpisanega števila učnih ur, se do-

ženju, bivanju, vdovstvu, in če gre za vzgojevalništvo, tu miloščno, tudi s potrdom, da so dotični prejemniki v resnici neposkrbljeni. Obenem se mora tudi primerno dokazati pravica do prejema (pokojninski dekret itd.) Želi prejemki se bodo prejemnikom, bivačim izven Trsta, na enak način likvidirali in izplačevali pri pristojnih davčnih uradih.

In zopet zemljepisno znanje Italijanskih listov! Italijanski listi objavljajo iz nemškega vira prihajajočo, ilno potrjeno in zavito vest o dogodkih v Mariboru. Čenur se pač nihče ne bo čudil, kdor ve, kako nesramno znajo Nemci zavijati vesti o dogodkih v Jugoslaviji. Čuditi pa se moramo, da milanski »Secolo«, svetovni list, ki je drugače še precej dobro poučen o jugoslovanski stvarih, objavlja to vest pod naravnost vnebovpijoče smešnim naslovom: »Fucilate jugoslave contro i tedeschi — istriani!« (Jugoslovansko streljanje proti — istrskim Nemcem.)

Otroška predstava, ki se je vršila včeraj popoldne pod vodstvom gđe. Čarge v gledališki dvorani v Narodnem domu, je privabila veliko število našega občinstva, ki pa se je tudi imenitno zabavalo ob stvarih, ki jih je gledal na odru. Res prav iz srca smo hvaležni gospodičini, da se ni bala truda, da je pripravila naši mladini to veselje, katero more biti tudi njej sami gotovo najlepše zadoščenje, kakor je vsakomur, ki resnično ljubi našo dečo, naš up, našo bodočnost. Naj bi se te otroške predstave le še nadaljevale, kajti brezdomno so posebno v takih časih, kakor so sedanj, ko je naša mladina prepuščena takorekoč popolnoma sama sebi, največjega pomena, ker jo varujejo brezdelnega postopanja in potepanja in jo navajajo k dobremu in lepemu. Torej le naprej, saj je potreba tako velika, korist pa še veliko večja!

Zabavni večer ženske podružnice v prid ubožne deče, ki bo v soboto 1. svečana, priča po včeraj objavljenem sporodu, da bo ta večer res pravi dogodek. Z veliko marljivostjo dela odbor potrebne priprave, da se bo vsak gost res dobro počutil. Domača pesem, milozvočna godba ter dobro opremljeni pavilioni bodo pripomogli, da ne bo nikomur dolgčas. Vstopnina k tej prireditvi znaša 4 krone. Sedeži v dvorani in na galeriji poleg vsotopnine 2 kroni. Lože 50 kron. Opozarjamo, da se bodo sedeži v prtiliču takoj po dovršenemu I. delu sporeda odstranili, da se pripravi prostor za ples. Mize bodo ta večer na galeriji in v čitalnici.

Slovensko gledališče. Nocoj je aranžirana vaja za burko »Svet brez moških«. Sodelujejo ga. Z. Silova in gđe. Gradišarjeva, Kavčičeva, Mezgečeva, Vovkova in Šorlijeva ter gg. Bratuž, Bukovnik, Gabršček, Kralj, Martinič, Požar in Sila. V nedeljo popoldne se uprizaro četrti »Deseti brate« in sicer ob 3 popoldne, zvečer ob pol osmih pa drugi »Red iz pravosti«.

»Kralj in njegova sreča«, to je naslov najnovejše mladinske igre, katero je napisal Jos. Ribičič, avtor nepozabnega »Kraljestva palčkov«. Uprizori se pod njegovim vodstvom prihodnji četrtak dne 6. svečana ob pol 4 popoldne v našem gledališču. Naša deca nestrno pričakuje tega dogodka. Gospod Ribičič s spretno roko vodi dečo v deželno hramost in nedolžnega humorja. Kater »Kraljestvo palčkov«, tako je tudi to njegovo najnovejše delo prepreženo s humorjem in bojmo se, da se bodo naši mali gledalci in poslušalci še preveč smejali, toda to ne škodi. Smeh dela zdravo kri. — Starše opozarjamo, da danes na to otroško predstavo, Podrobnosti bodo objavljene v prihodnjih dneh. Vstopnice in sedeži bodo že od ponedeljka dalje v predprodaji v veži Narodnega doma. Cene vstopnice vred: sedeži od prve do 5. vrste po 4 krone, od 6. do 10. vrste 3 krone, ostali sedeži in prtiliču in na galeriji 2 kroni. Lože 16 kron.

Vsi čitatelji ljudske knjižnice v Rolanu so naprošeni, da vrnejo takoj, in sicer prihodnjo nedeljo od 10—11 dop. vse knjige, ki jih imajo že nad 14 dni izposojene. Opozarjajo se nadalje vsi oni čitatelji, ki niso vrnili knjig, izposojenih v letu 1914, da te knjige nemudoma vrnejo, ker bi bil knjižničar sicer primoran na podlagi svojega zapisnika zahtevati od dotičnih čitateljev primerno odškodnino. — Knjižničar.

Vaja za orkester Glasbene Matice danes ob 7 zvečer. Topič.

Če kdo kal ve o Kristijanu Štokeli, kateri je do 25. oktobra 1. 1918. služil pri »Gebirgsartillerieabteilung 44. Batterie 2. vojna pošta 646. naj blagovoli proti plačilu sporočiti Jožetu Štokeli, Velike Zablje 17, pošta Sv. Križ-Cesta, Primorsko.

Naša sta se na ulici rojstni in domovinski list, glaseča se na ime Benedikta Slubana iz Stjaka. Izgubitelji ju dobi v našem uredništvu. Najditelj nam je sporočil, da je bila poleg teh dveh listin tudi še tretja, katero pa je odnesla burja, da je ni mogel več uloviti.

V soboto 1. svečana zabavni večer ženske podružnice v Narodnem domu. Začetek ob pol devetih zvečer.

Promet v pristanišču. Prispeli so parniki: »Carintia« iz Barja, »Frauenfels« iz Rangoona, »Ferdinando« iz Pule; odplul je »Argentina« v Napoli.

Velik požar. Prednočnem okoli 10 so bili obveščeni gasilci, da je na lesnem pomolu v lopah tvrdke Segre e C., ki se uporabljajo v vojaške namene, izbruhnil ogenj. Oddelek požarne brambe s štirimi vozovi in dvema garnima brizgalnicama se je odpravila na lice mesta in po štiriurnem delu zadušil ogenj. Zgorelo je deset vagonov sena. Gasilec Virgillj Prini se je ob tej priliki znatno poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Koni je ugriznil šestdesetletnega Jakoba Kamperla za brado. Prvo pomoč so mu podali na rešilni postaji, potem so ga pa poslali v bolnišnico.

Neznanci so ranili 45letnega postrežka Ivana Zlobca v neki gostilni. Obvezali so ga potem na rešilni postaji. S kolesom je podrl nekdo na tla 62letno ldo Aprila, da so je precej pobila po obrazu, zlasti po nosu.

Razne vesti.

Žensk bo preveč. Tako so danes izračunali. Ravno v letu, ko je pripravek porodov največji, je število žensk proti moškim najvišje, to je od 18. do 45. leta. V tem sta oči so prišle pred vojno na 1000 moških 1004 ženske. Zdaj pa pride na 1000 moških 1165 žensk. Mnogo, pa še daleč ne tako, kakor pravijo šaljivci: da je in ena kruljeva povrhu. Število žensk je v primeru z moškimi naraslo med vojno za 162%. Veliko

število žensk bo moralo tedaj v zreli starosti iskati za služko, da se preživi, in opustiti misel na ženitev. Mnogo vdov bo moralo skrbeti za mladoletne otroke. Število porodov bo padalo. Sele čez 27 let bo ta diferenca odstranjena in bono prišli zopet na staro število. Medtem se bo pa marsikaka — sedaj mlada — postarala. Slaba bodočnost za moštev!

Plešoč ministriški predsednik. V Monakovem se je pričela plesna sezona, ki je zganila vse mesto in ga spremenila v eno samo plesišče. Toku dobe se ni mogel ubraniti niti ministriški predsednik Jud in socialist Kurt Eisner. V poslopju deželne zbornice se je vršila plesna zabava. Na čelu poloneze je plesal Kurt Eisner. Na zunanem ministristvu so priredili plesni venček, kjer sta plesala tudi ministriški predsednik in njegova žena.

Mesto brez žensk. Mesto brez ženš in deklic je na Kitajskem in se imenuje Mai-ma-tšin. Ime pomeni »kupiti in prodati«. Tedaj tržišče. To mesto ima 3000 moških duš. Nobene ženske, nobenega otroka ni v tem kraju. Mnogi moški, ki tam živijo, imajo otroke na Kitajskem, toda kitajska vlada ne dovoli, da bi jih prepeljali v Mai-ma-tšin, da bi se npravno slabo življenje na meji ne zaneslo v družine. Moški žive tam samo radi kupčije in obiskujejo družine tujatam. Toda družine ne smejo niti na obisk k očetom ali bratom. Naše ženske bodo gotovo rekle: kakšen dolgčas mora to biti!

Japonska justica. Čudna je ta justica — pravica. Ko so prišli Japonci v Sibirijo, je padlo v njih roke devet Korejcev, ki so bili v službi Rusov kot delavci. Postavljeni so bili pred sodišče. Sodišče se je izjavilo, da sicer nima nič proti njim, da niso prekršili nobene postave, pa je vendar bolje, da jih pošljejo za eno leto v pregnanstvo na samotne otoke. To so tudi izpolnili. — Bolj gotovo je bilo.

Roparski umor v Pragi. V Vinogradih so dobili moško truplo, ki je bilo potisnjeno v vrečo, ta pa je bila zavita v platno za šotore. Truplo je imelo vrv krog vratu in mnogo ran od uboda. Pri njem so našli torbico z 78 vinarji in dva lističa s seznami vrec — bil je namreč trgovec. Pogrešali so ga že od 18. t. m. Gre najbrž za roparski umor, ker je imel pri sebi 800 kron denarja.

Nekončani roman. Zadnje dni je aretirala policija v Lyonu deklico, o kateri so rekli, da je iz inozemstva. Pri zaslišanju je dejala, da je iz Avstrije in da prihaja iz Monakovega. Zbežala je od svojih staršev z nekim francoskim ujetnikom. V začetku vojne je stanovala s svojo družino v Parizu in je bila internirana v nekem taborišču. Od tam je bila odpuščena in je šla v Monakovo. Kako se je spoznala z mladim Francozom? Se je to zgodilo pred njenim odhodom iz Pariza? Ali pred prihodom v Monakovo? Naj je bilo, kakor je hotelo. Ko so se peljali francoski ujetniki, je skočila v vlak. Prešla je vso Švico z vojaško kapo in plaščem in dospela v Amberieu. Šla je iz vlaka in šla v Lyon, kjer je ostala 24 ur. Vzela je listek za Troves in Saint-Dizier, kjer je bil ujetnik doma. V Dijonu pa je policija prekinila njeno romantično potovanje. Mlada inozemka je zdaj zaprta.

Smrtna kazen. Neki vojak, ki je bil povabljen na večerjo v neki družini, je izustil originalen predlog. Ko so pri večerji, kot je to pri pojedinah navada, govorili o tem in onem, o lahkili in najtežjih stvarih, je zihl vojak in dejal: »Vsak, ki bo izdeloval ali prodajal topove od cinka za otroke, naj se kaznuje s smrtjo!« To je malo hudo. In vendar... Ali nismo zagrešili mnogo z raznimi puškami, čeladami, malimi vojaškimi uniformami?... In še drugimi stvarmi?

Preroške besede. V nekem starem nemškem koledarju iz leta 1851. so bile zapisane te besede: Uboga Nemčija! Ti imaš — toliko svetnikov in nobenega sveta, toliko pravic in nobene pravice, toliko prostosti in nobene prostosti, toliko vojakov in nobene vojske, toliko močnih in nobene moči, toliko silnih in nobene sile, toliko enotnosti in nobene enote, toliko mož in nobenega moža.

MALI OGLASI

Prodaj moški plašč, Ul. Molin, grande 2, III. vr. 15. 3290	Mleka 10 litrov dnevno prodaj: Ul. Istria 94. 3.91
Kozo lepo, brzo, proda Jazbec, St. Peter na Krasu. 3.02	Kov vosek za črta, v usnju, se prod. Tor. S. Piero 2. IV. 3294 b
Krajen tednik s dvema peč. mama, s cemi se prod. Ul. XXX. oktobra 14 (Caserma) vra. 3293	Radi solitve prodaj jako lepa drevesa za vrt pred dobrimi pogoji. Ul. Galileo Galilei 7, II. vr. 15. 3297
P o d a m nove ženske čevlje 37 za 100 K. Tor. S. Piero 2. IV. vr. 18. 3294	Urat sprejema popravila vsake vrstne vr. kramojnov 100. Cene zmerno, delo točno. Velkavrt. ul. Tigor 5, I. 340
Pri vstopu v tramvaj blizu držav. nega kolodvoza, dne 29. t. m. zvečer st. se izgubili dve žel. zrnč. št. 1234 in 1235. Kdor ju najde, naj jih vrne na st. 1234. Edinosti, proti primerni nagradi. 329	Fotograf Anton Jerkič postuje v svojem s. e. u. v Trstu. Via delle Toste 10. 40

Čevljarnica
Jos. Kolenc

se je preselila iz ulice Belvedere v ulico Commerciale št. 14. I. nadst. kjer sprejema in izvršuje vsa v stroko spadajoča dela sohidno, točno in po zmernih cenah.

PFAFF

Stroj za šivanje in vezanje pravi nemški vzreči. Seidel & Neumann in Singer Gast & Gasser. Bogata zaloga vseh po reščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje. Trdnata ustanovljena 1. 1878. FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile 9.

Zlato, srebro in dragulje

kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatana A. Poth, v Trstu, Barriera vecchia 3

Zobozdravnik DR J. ČERMAK
v Trstu, ul. Gioachino Rossini 12 vogal ul. delle Poste
Izdiranje zobov brez bolečin. Plombiranje
Umetni zobje. Umetni zobje.

Zobozdravnik Dr. Mraček

Trst — Corso 24 — I. n. — Trst.
Ordinira od 9—12 dop. in od 3—6 pop.
Brezkolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje.

KREDITNI ZAVOD

za trgovno in obrt
Piazza Nuova 2 — TRST — Piazza Nuova 2
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Trst, v naj. m. v. in. s. n. o. Jekiere celice (S. n. o.)
v svojem oklepem za naj. m. p. d. naj. m. p. d. poro.

Uradne ure za blaga no od 9 do 13.
Za varnostne celice od 9—13 in od 15—17.

Tečaj za risanje in slikanje za začetnike

odprt od 15. januarja 1919 naprj.
Pojasnila in vpisovanja od 9 do 12 v ul. San Francisco d' Assisi št. 4 (druge stopnice), IV. n. vr. 23.
V. Rendi.

Umetni zobje z in brez čeljusti, 71 te

— krone in obročki —
VILJEM TUSCHER, konc. zobotehnik
Trst, ulica Caserma št. 13, II.
— Ordinira od 9 predpoldne do 6 zvečer. —

Josip Struckel

Trst, vogal Maria Teresa-S. Caterina.
Novi dohod, velika izbira volnenega blaga za moške in ženske. — Blago za suknje, zamet, barhent, svile in velika izbira

KOŽUHOVIN

ter raznih predmetov za okras oblek. Vse po znanih konkurenčnih cenah.

Croatia Zavarovalna zadruga v Zagrebu, je edina domača zavarovalnica

Ustanovljena 1884 leta. — Central: Zagreb, v lastni palači, vogal Marevske in Preradovičeve ulice.
PODRUŽNICA V TRSTU, ULICA LAVATOIO I. II.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja: 1. Proti požarnim škodam. 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb, tovarnen). 2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev itd.) 3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.) II. Zavarovanje steklenih šip. III. Na življenje. 1. Redna zavarovanja. a) Zavarovanje glavne za slučaj doživljenja in smrti. b) Zavarovanje dote. c) življenje rente.

Zavodovo imetje do 31. 12. 1917 K 5.792.993'52
Izplačane odškodnine do 31. 12. 1917 K 8.329.834'13

JADRANSKA BANKA

— TRST —
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9.
Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun

3 v lirah in kronah 21
po najkulantnejših pogojih.

— Uradne ure blagajne od 9 do 13. —